

Det Kgl. Kunnskapsdepartement
Postboks 8119 Dep.
0032 Oslo

Saksbehandler:

Torgeir Hovden
E-post: torgeir.hovden@siu.no
Telefon nr.: +47 414 57 707

Saksnr.: 1620toho

Deres ref.: 15/4145-

Dato: 15.12.2015

Høring – forslag til endring i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven)

Kommentarene fra SIU gjelder pkt. 2 (Klageordning for SIUs tildelingsvedtak).

1 Innledning

SIU er tilfreds med departementets forslag om innskrenkninger i adgangen til å påklage SIUs tildelingsvedtak, og deler departementets vurderinger med hensyn til behov og adgang til å lovfeste slike innskrenkninger.

SIU legger til grunn at foreliggende utkast tar sikte på å omfatte alle «vedtak om tildeling av midler» SIU fatter under de internasjonaliseringsprogram som til enhver tid er i vår portefølje, uavhengig av hvem som er overordnet instans/klageinstans. Innskrenkningen vil således gjelde for så vel nasjonale ordninger (så som Eurasia-programmet, Nordområdeprogrammet, osv.), som tverrnasjonale ordninger (så som Erasmus+, Nordplus-programmet, og samadministrerte ordninger som INCP-programmet og CAPES-SIU-samarbeidet). SIU legger dermed også til grunn at utkastet til lovendring vil gjelde både tildeling av prosjektstøttemidler til norske private og offentlig institusjoner innen utdanningssektoren, og tildeling av ulike former for stipendmidler til elever, studenter og lektorer m.v.

Vedtak som gjelder tildeling av andre goder, f.eks. godkjenning i kraft av forskrift om godkjenning for utdanningsstøtte av utvekslingsorganisasjoner og samarbeidsprogrammer mellom norsk videregående skole og utenlandsk skole av 8. juli nr. 897, antas imidlertid ikke å være omfattet.

2 Vurdering av forslaget

2.1 Bestemmelsens plassering i lovverket

SIU er enig med departementet at det er mest hensiktsmessig at endringen i klageordning gjennomføres i lov, og at universitets- og høyskoleloven (uhl.) da fremstår som et naturlig valg.

SIU vurderer det imidlertid som mest formålstjenlig å plassere den planlagte regulering i et eget kapittel, jf. pkt. 2.2.1 nedenfor.

2.2 Utkastet til ordlyd

2.2.1 Generelt

På det generelle plan stiller SIU spørsmål ved om det ikke hadde vært hensiktsmessig å utforme en mer generell lovbestemmelse knyttet til SIUs virksomhet, slik det er gjort for NOKUT, jf. uhl. kapittel 2, §§ 2-1 – 2-2. Utover å hjemle begrensninger med hensyn til klageadgang, sml. uhl. § 2-1 (8),

kunne en slik hjemmel også mer naturlig åpne for ytterligere regulering av SIUs virksomhet ved særskilt forskrift.

En slik reguleringsmåte synes i større grad å legge til rette for (ytterligere) formell forankring av SIUs virksomhet, tilsvarende det som er gjort for bl.a. Norsk kulturråd (lov av 6. juli 2013 nr. 31 om Norsk kulturråd) og for Norges Forskningsråd (forskrift 17. desember nr. 1928 om vedtekter for Norges forskningsråd). En slik reguleringsmåte synes også å ha pedagogiske fordeler overfor de deler av det rettssøkende publikum som ønsker å gjøre seg kjent med de organisatoriske og rettslige rammene for SIUs virksomhet.

En slik alternativ reguleringsmåte synes å kunne nokså enkelt gjennomføres ved å endre tittelen på foreliggende utkast, omforme annet ledd til en mer generell forskriftshjemmel og endre bestemmelsens plassering (f.eks. til et nytt kapittel 2a). SIU ber departementet vurdere en slik alternativ reguleringsmåte.

2.2.2 Kommentarer til foreliggende utkast

Departementets utkast lyder:

§ 5-4 Klageordning for Senter for internasjonalisering av utdanning

(1) Senter for internasjonalisering av utdanning (SIU) er et nasjonalt kompetanse- og informasjonssenter som skal arbeide for å samordne og fremme internasjonalt utdannings samarbeid gjennom hele utdanningsløpet. SIU er administrativt underlagt Kunnskapsdepartementet.

(2) SIU fatter vedtak om tildeling av midler innenfor utlyste programmer. Klageinstansen er den oppdragsgiver som SIU utfører oppdraget for. Klageinstansen kan ikke overprøve SIUs konkrete faglige vurdering av de faktiske forhold i forbindelse med tildeling av midler. Departementet kan gi forskrift om saksbehandling og klageadgang etter denne bestemmelsen.

SIU har ingen kommentarer til utkastets første avsnitt.

Når det gjelder utkastets annet avsnitt, synes første setning å være rent deskriptiv. SIU vil derfor foreslå at denne endres i normativ retning, jf. utkast til revidert ordlyd nedenfor pkt. 2.2.3.

Utkastets annen setning synes å innebære en referanse til regelen i forvaltningsloven § 28, annet avsnitt, siste setning, som knesetter at «[v]edkommende statlige organ er klageinstans når vedtak er truffet i henhold til myndighet delegert fra et statlig forvaltningsorgan». SIU foreslår at utkastet presiseres for å klargjøre dette, jf. pkt. 2.2.3.

I utkastets tredje setning er begrensningen knyttet til «SIUs konkrete faglige vurdering av de faktiske forhold i forbindelse med tildeling av midler». SIU benytter i vesentlig utstrekning eksterne evaluatore/særskilt oppnevnte programstyrer i forbindelse med vurdering av søknader, og foreslår derfor at denne formuleringen endres slik at den gjelder uavhengig av vurderingsprosedyrene som ligger til grunn for det enkelte vedtak.

SIU mener videre at formuleringen «... konkrete faglige vurdering av de faktiske forhold» er uheldig, og at den trolig vil gi opphav til vanskelige tolkningsspørsmål. Etter SIUs skjønn er det mer hensiktsmessig å avgrense klageretten positivt, ved å angi de rettsgrunnlag som kan anføres som klagegrunn (sml. <http://www.forskningsradet.no/no/Klage/1183468209199>). SIU vil også foreslå at begrensningen adresseres søkeren heller enn klageinstansen, slik at man unngår å samtidig begrense klageinstansenes mulighet til administrativ kontroll med SIUs forvaltning, jf. pkt. 2.2.3.

Som berørt av departementet i høringsbrevet, kan det i mange tilfeller være uklart om SIUs vedtak om tildeling av midler rettslig er å regne som «enkeltvedtak» i forvaltningslovens § 2 forstand. For å unngå at utkastet bærer i seg en implisitt konklusjon på dette spørsmålet for alle de vedtak som bestemmelsen vil gjelde, foreslår SIU at man omformulerer bestemmelsen slik at dens anvendelse begrenses til de vedtak SIU fatter som er «enkeltvedtak», jf. pkt. 2.2.3.

Endelig, i tråd med vår generelle kommentar ovenfor pkt. 2.1.1, foreslår SIU også å skille ut forskriftshjemmelen i et eget avsnitt, og å gjøre hjemmelen mer generell, jf. pkt. 2.2.3. Etter SIUs

skjønn vil en slik hjemmel for ytterligere begrensninger anses særlig nyttig ved fastleggingen av program hvor saksbehandlingen er sammenflettet med utenlandsk forvaltning (f.eks. INCP-programmet, CAPES-SIU-samarbeidet og den norsk-franske lycée-ordningen).

2.2.3 Endringsforslag til departementets utkast

På bakgrunn av kommentarene ovenfor pkt. 2.2.2, foreslår SIU følgende reviderte utkast til ordlyd:

§ 5-4 Klageordning for Senter for internasjonalisering av utdanning

- (1) Senter for internasjonalisering av utdanning (SIU) er et nasjonalt kompetanse- og informasjonssenter som skal arbeide for å samordne og fremme internasjonalt utdanningssamarbeid gjennom hele utdanningsløpet. SIU er administrativt underlagt Kunnskapsdepartementet.*
- (2) Enkeltvedtak om tildeling av midler som SIU fatter i forbindelse med sin programforvaltning, kan påklages til det organ som har delegert vedtaksmyndigheten, jf. forvaltningsloven § 28. Som grunnlag for klage kan bare anføres brudd på SIUs egne saksbehandlingsregler, saksbehandlingsreglene i forvaltningslovens kapittel II-V og alminnelige ulovfestede myndighetskranker.*
- (3) Departementet kan i forskrift fastsette ytterligere begrensninger med hensyn til anvendelsen av forvaltningslovens saksbehandlings- og klageregler i tilknytning til SIUs programforvaltning. Departementet kan i forskrift også gi nærmere regler om SIUs mandat, organisering og øvrige administrative forhold.*

Med vennlig hilsen,

Gro Tjore
Kst. adm. direktør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent.